

## O CENTRUM

Centrum Edukacji Ekologicznej (CEE) mieści się w usytuowanym w obrębie starego miasta, zabytkowym, barokowym spichlerzu z 1604 r, przy ul. św. Jakuba 1. Do 2013 r. obiekt ten kojarzony był wyłącznie z istniejącą w nim od kilkunastu lat stałą wystawą archeologiczną - „Życie codzienne mezolitycznych myśliwych z Mszana sprzed 10.000 lat”, umieszczoną na jego parterze. Pierwsze i drugie piętro pełniły funkcje magazynowe. Po znalezieniu nowych pomieszczeń na magazyny muzealne, możliwe stało się powstanie na owych piętrach stałej wystawy przyrodniczo-ekologicznej nawiązującej przesłaniem do istniejącej już wystawy archeologicznej. Uroczyste otwarcie obiektu odbyło się 22 lutego 2013 r.

Główne cele jakie stawia przed sobą CEE to ukazanie piękna i promocja walorów przyrodniczych Pojezierza Brodnickiego oraz edukacja przyrodnicza i ekologiczna społeczeństwa, prowadząca do lepszego poznania i tym samym większego poszanowania lokalnej przyrody.

W skład CEE wchodzi 3 kondygnacje, stanowiące jakby 3 odrębne tematy.

Pierwszym z nich jest wspomniana już wystawa dotycząca życia ludzi w środkowej epoce kamienia łupanego. Ukazuje ona, iż był taki czas w historii ludzkości, gdy człowiek żył z naturą w zgodzie i stanowił jej integralną część. Że był czas, kiedy człowiek nie śmiecił, a z natury brał tylko tyle ile było konieczne do przeżycia. Można tu obejrzeć jak człowiek radził sobie w tamtych czasach, jak żył, mieszkał, wytwarzał narzędzia, egzystował z naturą czerpiąc z niej, ale jej nie niszczył.

Kolejne piętro ukazuje bogactwo lokalnej flory i fauny. Pokazuje to co posiadamy, a niejednokrotnie o czym nie wiemy. Pozwala na uzmysłwienie sobie jak wyglądałby lokalny krajobraz, gdyby nie działalność człowieka. Głównym elementem tej części wystawy jest 7 najczęściej spotykanych na naszym Pojezierzu biotopów. Dwa z nich: jezioro i rzeka, zaprezentowane zostały w dużych, 1200-litrowych akwariach, w których można zobaczyć żywe okazy naszej lokalnej ichtiofauny jak i pozostałe organizmy wodne. Reszta środowisk tj. las, ols, szuwały trzcinowe, łożowisko, i nadrzeczne łąki zalewowe zostały pokazane w postaci dioram, tworzących trójwymiarowe ekspozycje prezentujące obecną w nich faunę i florę. Można zobaczyć tu m. in. Jak wiewiórka buduje gniazdo, bóbr ścina drzewo czy jak wygląda bielik. Na kondygnacji tej możliwa jest również nauka rozróżniania gatunków ptaków, rozpoznawania gatunków grzybów i roślin (jadalne, trujące, chronione) bądź odróżniania na podstawie budowy pni i liści gatunków drzew. Można się tu dowiedzieć także między innymi, jaka jest rola martwego drzewa w lesie tudzież jak się zachować, jeżeli napotka się żmiję. Ciekawostką tej części ekspozycji są skamieniałości znajdujące w okolicach miasta (w tym dwa ciosy mamuta) - ukazujące przeszłość geologiczną regionu.

Ostatnia kondygnacja została poświęcona obecnemu wpływowi działalności człowieka na środowisko. Nie pokazano tu kwestii oczywistych, takich jak przemysł czy zaśmiecanie środowiska, lecz starano się przedstawić działania, z których większość ludzi nie zdaje sobie sprawy. Podczas zwiedzania tego piętra zwiedzający dowiadują się np., iż rolnictwo i leśnictwo, poprzez tworzenie monokultur oraz bezpośrednią ingerencję w środowisko, mogą powodować negatywne dla niego skutki. Dowiadują się także jak można temu zapobiec. Podczas omawiania tego tematu można zobaczyć narzędzia wykorzystywane w gospodarce leśnej lub nauczyć się rozpoznawać gatunki zbóż. Na piętrze tym ukazano również rabunkową działalność człowieka, w postaci kłusownictwa tudzież ingerencję człowieka w środowisko poprzez wprowadzanie gatunków obcych.

Zdobywanie wiedzy w Centrum możliwe jest nie tylko w obecności przewodnika, ale i samodzielnie, gdyż wszystkie ekspozycje są oznaczone, a wyjaśnienia i informacje można doszukać się w rozwieszonych planszach informacyjnych czy ustawionych na salach kioskach informacyjnych. Wspomniane kioski wyposażone zostały w programy edukacyjne stanowiące cenne uzupełnienie całości wystawy. Można w nich między innymi posłuchać odgłosów ptaków lub płazów, dowiedzieć się jak zachować się w przypadkach natrafienia na gatunki niebezpieczne bądź poszukać szczegółowych informacji o obejrzanych na wystawie gatunkach czy siedliskach. Można sprawdzić również poziom zdobytej wiedzy, przechodząc kolejne etapy quizu ekologicznego.

**Adres źródłowy:** <https://cee.brodnica.pl/pl/page/o-centrum>